

1918 szeptember hó 16 en du 5 oira
strettem Papp

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétválással:

HELYBEN: Negyedévre 5 K 50 f.
Félévre 10 Félévre 11 K -
Egyes szám ára 30 fill.

Ötvenedik évfolyam.
65-ik szám.

Vasárnap, 1918 szeptember 15

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,
Dorabos-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

A viharos idők

sodrából új, rendkívüli esemény tör elő ismét. Pétervárt az ellenforradalmárok kerítették hatalmukba, az ország fővárosát tizenkét helyen felgyújtották és utcáin olyan vad mészárlást rendeztek, hogy szent Bertalan éjszakája gyerekeit hozzá képest.

A petrolőrök munkáját ántánt-izgatás telte hatásosabbá. Tűz- és vérhullámok mossák Pétervár falait, s az ántánt orosz holttesteken és utcákon üszkeink öhajítja megpillantani Oroszországnak azt a jövőjét, amelybe immáron ő is beleszólt.

Az angol és francia politika most már biztosan számol a bolsevikiek bukásával. A guruló fontok, a loydeorgei cselszövény és erőszak megtenni látشانak hatásukat.

A vörös hadsereg, amelyet csak a lelkesedés tüzel, de amelyet nem katonás disziplína forraszt egybe, visszavonulni kénytelen az ántánt-csapatok és a csehek elől, s állandó súlyos vereségeket szenved.

A cári zsarnokság után jött egy köztársasági interregnum, amely, ha még nem is alakult ki teljes formájában, megváltást jelentett az elnyomott oroszok számára.

És most a cári uralomnál sokkal rosszabb és kegyetlenebb uralom következik, — az angol erőszak uralma.

Még nem tudni, mi lesz. Pétervár ég és iszonyatos testvérharc tombol ott. Ijesztő és félelmetes epizódja a háborúnak.

Berlinben a községtanács ülésén a szociáldemokraták sürgős javaslatot nyújtottak be, amelyben követelik, hogy a növekedő inségre való tekintettel a város dolgozzon ki petíciót, amely felszólítja a kancellárt, hogy kezdje meg azonnal a béketárgyalásokat.

Hogy a béketárgyalások eredményre vezessenek, Berlin vesse minden tekintélyét latba, hogy a német birodalomban és a többi szövetséges államokban keresztülvigyék a demokratikus refor-

mokat, amiket nemcsak Wilson kíván, hanem maga a nép is.

A Daily Telegraph arról értesül, hogy németországi nagykereskedők a kormányt kényszeríteni fogják, hogy érdeklődjék a béke kilátásai iránt.

Newyorkban azt hiszik, hogy Németországot a gazdasági állapota még a katonai döntés előtt is kényszeríteni fogja majd az ántánt feltételeinek elfogadására.

Az ántánt azonban nem hallat békülékeny hangot. Ujságjaik tükröztetik vissza az ántánt intező köreinek a nézetét.

A lapok azt írják, hogy nem kételkednek ugyan a Burián békevágyának őszinteségében, de a külügyminiszter naiv eszközöket használ a béke útjának egyengetésére.

Az eszmecsere fölösleges. A kérdés az: hajlandó-e Burián elfogadni a Wilson 14 pontját, igen vagy nem.

Az ántántra nézve kedvezően folynak most a hadműveletek, most nem lehet fegyverszünetet könni a béketárgyalások céljaira. Amíg tehát a breszt-litovszki és a bukaresti békeszerződések fennmaradnak, általános béke nem lehetséges.

A Times katonai szakértője azt fejtegeti, hogy a nyugati döntő győzelem csak a jövő évre lehetséges. Szükség van a keleti front helyreállítására is, nehogy Németország Ázsia felé terjeszthesse ki katonai hatalmát és elfoglalja Oroszország helyét.

Hogy ez elien védekezzenek, Törökországot kell megtámadni. A nyugati és a keleti fronton egyformán kell biztosítani magát az ántántnak minden veszedelem elien.

Igy szólnak ma a nagyhangú ántánt-kijelentések, a győzelem mámorá közepette.

De hiszen a mámorok alaptermésze, hogy eloszlik.

Adakozzunk a rokkant katonáknak!

Fontos újítások a telefon használatánál

Változások a telefondíjak fizetésében — Különböző számok állandó összekapcsolása — Kedvezmény az orvosoknak.

A magyar államvasutak mintájára most megalkották a telefonüzletszabályzatot is, amely 49 szakaszból áll. Az üzletszabályzat, amely most jelent meg a Posta- és Táviratrendelet Tárában, október 1-én lép életbe és számos fontos újítást tartalmaz.

Újítás az, hogy: valamely telefonelőfizető telefonját minden ellenszolgáltatás nélkül mások is használhatják, ha a telefonelőfizető azt megengedi. Közérdekű beszélgetésekre azonban minden előfizető díjmentesen köteles telefonját átengedni.

A postakincstár fontos követeléseket támaszt a telefonelőfizetőkkel szemben, azonban a szabályzat 3-ik szakaszában kiköti, hogy a telefonszolgáltatás igénybevételéből kifolyólag semmiféle anyagi felelősséget sem vállal és semmilyen kártérítést nem ad amikéért, amelyek a telefonszolgálat beszüntetése, közlekedési akadályok, üzemszavakok fellépése, téves vagy késedelmes kapcsolatok vagy az összeköttetés megszakítása és egyéb tévedések következtében előállnak. Annyit ígér a postakincstár, hogy az állam a távbeszélő titok megvédéséről gondoskodik és a hivatali személyzetének tilos a telefonon folytatott beszélgetést kihallgatni, vagy erre másnak módot nyújtani és tilos a személyzetnek elmondani, hogy mit hallott a telefonon.

Kedvezményeket is nyújt a postakincstár, például a hírlapoknak. Újítás, hogy az orvosi gyakorlatot rendszeresen folytató orvosok abban a kivételes kedvezményben részesülnek, hogy telefonukat, ha azt nem mással közösen berik, mérsékelt díjért korlátozás nélkül használhatják. Fogtechnikusok e kedvezményre nem tarthatnak igényt.

Életbelépési az üzletszabályzat a háború alatt beszüntetett azt a gyakorlatot, hogy telefonon is lehet táviratot feladni. Ha az előfizető állomását táviratok feladására is használni kívánja, azt előre bejelenti annál a hivatalnál, amelyhez be van kapcsolva. Az előfizető a rendes távirási díjakon felül táviratunkint 10 fillért, háborús pótlék fejében 20

A koncentrált fény

Ostam-Azo

Gázzal töltve
2000Wattig

Új típusok
Ostam-Azo
Gázzal töltött lámpák
25 és 60 watt
Csak az üvegre edzett
OSTAM szó kezeshedik
a hivatali minőségért

illért és sürgönyblankettáért 10 fillért, összesen tehát külön 40 fillért köteles fizetni. A nyilvános telefonállomásokról szintén lehet táviratokat feladni, de a telefon használatáért táviratonként külön 20 fillér díj fizetendő. — Állami táviratokat, hírlapi sürgönyöket és utalványtáviratokat telefonon nem lehet feladni. Külföldre szóló idegen nyelvű táviratok legfeljebb csak 50 szóból állhatnak. A telefonállomások tulajdonosai érkező távirataikat telefonon is átveheik, illetve a táviró hivatal által felolvastathatják. Ezért összesen 30 fillér pótdíjat kell fizetni.

Ujtás az is, hogy azok az előfizetők, akiknek ugyanahhoz a hálózathoz kapcsolt egynél több távbeszélő állomásuk van, kérhetik, hogy a központ állomásaikat a postahivatal szolgálati idején túl terjedő időre állandóan összekötve tartsa. Ilyen összeköttetés különböző előfizetők állomásaik közt is bérrelhető.

A bérlet legalább egy hónapra kötendő és díja havonként és állomásonként 5 korona. Az állandó összeköttetés nemcsak a helyi, hanem távolsági forgalomban is bérrelhető. A bérlet díja havonként 5 korona, amely annyiszor fizetendő, hányszor az összeköttetést naponként létesíteni kell, például ha falun déli 12 óra és 2 óra között és este 6 óra után kívánják az összeköttetést, ezért havi 10 korona jár. Ezenkívül a beszélgetési díjak megváltása fejében 50-100 korona fizetendő ilyen összekapcsolt számokért.

Ezzel egyidejűleg a debreczeni postai és távirat-hivatal főnöksége a következőkkel közli velünk:

A kereskedelemügyi miniszter urnak 73738. számú rendelete alapján a távbeszélő díjak kiegyenlítése ezután a következő módon történik:

A távbeszélő előfizetési díjak ezután évnegyedenként előre fizetendők a nyugtát kézbesítő szolga kezéhez. A nyugták az évnegyed utolsó hónapja második felében fognak kézbesíteni. A hitelezett távbeszélgetési díjakat pedig mindenkor a fél tartozik a postahivatalba befizetni s ott a nyugtát átvenni.

Aki az előfizetési díjakat az évnegyed első hónapjának, a hitelezett beszélgetési díjakat pedig a hónapnak 5-éig ki nem fizeti, annak állomása, a díjak teljes kiegyenlítéséig a forgalomból kizáratik. A díjat azonban a kizárás tartamára is fizetni kell. Időszaki állomások díja az egész időnyre egy összegben előre fizetendő.

A háboru napjai.

Szeptember 12. Az olasz harctéren a tiroli arcvonalakon helyenkint járőrharok. Az Asolonen csapataink egy újabb meglepő olasz támadást visszavertek. A Piave-vonalon tovább tart a tűzvérségi tevékenység.

Az albán harctéren egy, a Tomorika hegyhátán intézett sikeres támadás alkalmával néhány sikeres állásrészt elfoglaltunk.

A nyugati harctéren Bixschotetól északra az ellenségnek részleges támadásait Armentièresnél, valamint a La Bassée csatorna melletti előretöréseit visszavertük. Napközben a harc vonalon új állásaink előterében hathatós tüztámogatás mellett több ízben gyalogsági harcok fejlődtek ki. Este heves tűzvérségi harc az Arrasból és Peronneból Cambrai felé vezető országutak között. A sötétség beálltával a Marquian-Havrincourt csatornaszakasz ellen intézett támadások vonalaink előtt megúsultak. Az Ailette és az Aisne között is este nagyobb erőre kapott a tűzvérségi tűz. Gyalogsági tevékenység itt előtéri harcokra szorítkozott. A Fismstől északkeletre fekvő magaslatokon a francia részleges támadásokat visszautasítottuk. A lotharingiai harc vonalon és a Vogézekben sikeres felderítő harcok.

Szeptember 13. Az olasz harctéren Rovenától délre olasz felderítő csapatok a Piave keleti partjára próbálták átkelni; visszavertük őket. Egyébként több helyütt tűzvérségi harc.

A nyugati harctéren St. Mihiel szakaszán a Combres-magaslattól délre osztrák és magyar ezredek erőteljes támadással biztosították a német csapatok tervszerű elvonulását.

Albániában a helyzet változatlan. Groslovic szakaszvezető tegnap Durazzo fölött három ellenséges repülőgépet lőtt le.

A bérletek árai a következők: fődszinti családi páholy 1051 K 36 f és 89.60 f vigalmi adó, I. emeleti családi páholy 865 K 12 f és 76 K 80 f vigalmi adó, fődszinti és I. emeleti kis páholy 644 K 84 f és 64 K vigalmi adó, II. emeleti páholy 432 K 56 f és 32 K vigalmi adó, I. rendű támlásszék 180 K 24 f és 12 K 80 f vigalmi adó, II. rendű támlásszék 150 K 50 f és 12 K 80 f vigalmi adó, III. rendű támlásszék 120 K és 6 K 40 f vigalmi adó. A bérletek kiváltása szeptember hó 16-tól, hétfőtől kezdődőleg mindennap d. e. 9 órától 12 óráig és délután 3-tól 5 óráig a Csokonai-színház előcsarnokában történik. A törzskönyvezett bérlet jogai szeptember 18-ig, szerdán déli 12 óráig tartatnak fenn, azontul az új jelenkezőnek adatnak ki. — A bárietes előadások október 1-én kezdődnek.

Az éj lilioma című drámát egy táncosnő életéből, nagy tetszéssel fogadta az Apollo nagyszámú közönsége. A rendkívül érdekes meséjű filmet kitűnő színészek játszá, a fotográfia briliáns.

Nick Fantom legújabb esete a Wellingtoni rejtély című detektív drámát vasárnap az Urania mutatja be.

Külsőben és tartalomban egyaránt kiváló a „Színházi Élet”, Incze Sándor népszerű hetilapja új száma. Cikket Szász Zoltán, Farkas Imre, Lakatos László, Molnár Jenő írtak. Ebben a számban található a Színházi Élet kétezer koronás békehimnusz pályázatának feltételei. A rendes rovatok: Intim Pisté. Heti vers. Kis drámáiró. Szépségápolás és kotta meléklet teszik változatossá a számot, mely Major illusztrálásával megkezdte a Médi operett teljes szövegének közlését. Egy szám ára egy korona. Előfizetési ár negyed évre 10 korona. Kiadóhivatal VII. Erzsébet-körút 29. szám.

Színház.

M Ű S O R :

A Csokonai-színházban :

Vasárnap délután: Névtelen asszony.
Vasárnap este: Vengerkák.

A Vig-színházban :

Vasárnap délután: Stambul rózsája.
Vasárnap este: Márvány menyasszony.

Márvány menyasszony. (Bemutató előadás)

Szerencsés intézkedéssel kezdődött meg az idén a Vig-színház szeszója. Új darabot, a „Márvány menyasszony” című Strauss-operettet mutatta be a színház, s a premierre zsefolásig megtöltötte a közönség a Vig-színház nézőterét. A címszerepet Honthy Hanna kreálta művészi tökéletességgel; nemcsak pompás, gyönyörű hangjával, hanem nagy-szerű, plasztikus tánc-számaival is frenetikus tapsviharra ragadta a nagyközönséget, olyanira, hogy szinte az egész bemutató-est az őt joggal megillető tetszésnyilvánításokkal telt el, ami partnerének Remete Gézának is szólt. A többi szereplő igyekezett a bemutató-est sikerét emelni és a rendező érdemét tudjuk be, hogy mind n szerepkörre a színház-színház legjobb erőt állította.

A két Rantzau. (A színházi iroda jelenlése.) A drámai társulat nagy buzgalommal készül a két Rantzau repérére, amely kedden lesz a Vig-színházban. A próbák után ítélve, ennek a nagyhatású színműnek előadása a drámai előadások egyik legsikerültebbje lesz.

Bérletek a Csokonai-színházban. (A színházi iroda jelenlése.) Rieltai Jenő most becsátotta ki a Csokonai-színházban nyitandó bérletkötől szóló hirdetésményt, amely szerint a (10 f. C) bérletet nyit 40-10 előadásra.

HIREK.

— Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: Nagytemplomban délelőtt 9 órakor predikál dr Dicsőfi József lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Márton Sándor s.-lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor predikál Papp Kálmán s.-lelkész, d. e. 11 órakor predikál Szele György lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Ferenczy Károly s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órakor predikál Könyves

APOLLO

Ma

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor
Teljesen új példány

Az éj lilioma

dráma egy táncosnő életéből, 4 felvonásban

Ezenkívül kitűnő kísérő műsor!

URANIA

Ma

Nick Fantom esete

Wellingtoni rejtély

bűnügyi dráma 4 felvonásban. Főszereplő
Max Landa.

Tévedések vigjátéka

vigjáték 2 felvonásban.

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Tóth Kálmán lelkész, d. u. 3 órákor kátét magyaráz Molnár Ferenc s.-lelkész. Árpádtéri templomban d. e. 9 órákor predikál Uray Sándor lelkész, d. u. 3 órákor kátét magyaráz Nemes István s.-lelkész. Ispotályi templomban d. e. 9 órákor predikál Zih Sándor lelkész, d. u. 3 órákor kátét magyaráz László Albert s.-lelkész. Homokkerti imaházban d. e. 9 órákor predikál Boér Károly vallásánár. Városi szegényházban d. e. 9 órákor predikál Molnár Ferenc s.-lelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-utca) vasárnap d. e. 10 órákor az istentiszteletet Zeman Zoltán s.-lelkész végzi. Délután 5 órákor ima.

Minden katonát felülvizsgálunk. A Külügy-Hadügy írja: Ismeretes, hogy a hadvezetőség elrendelte a katonai szolgálatot teljesítő egyének felülvizsgálását. Most jelent meg a honvédelmi miniszter rendelete arról, hogy a legénység felülvizsgálata négy csoportban történjék. Az elsőben a fegyvernélküli hadiszolgálatra szemle után bevonult népfelkelők tartoznak. A másodikba pedig azok tartoznak, akik még nem voltak népfelkelő bemutatón szemle és úgy teljesítettek fegyvernélküli hadiszolgálatot. A harmadik csoportba a hadiszolgálati törvény alapján igénybevért különböző kategóriájú egyének, a negyedik pedig magában foglalja a tényleges szolgálatban állók vagy fizetékben alkalmazott legénységet. Ebbe a csoportba tartoznak a felemeltettek is. A felülvizsgálati eljárás, mely a szolgálatképesség fokának újabb megállapítását célozza, az anyakönyvi állomány illetékessége alapján történik a honvéd illetőleg a közös hadsereg felülvizsgáló bizottsága előtt.

Sörét a vadászoknak. A földmivélsügyi miniszter országos célra a legális kereskedelem útján az 1918—1919. évi vadász-évad sörétszükségletének fedezésére, most tizenhatszáz vaggon ólomsörétet oszt szét a vidéki kereskedők útján. Ezt a sörétet is vadászjegy vagy erdészeti eskübizonyítvány ellenében lehet vásárolni. A közfogyasztásra bocsátott sörét 2, 4, 6, 8, 10 és 12. számú. A sörét ára: 460 korona. Ezenkívül semmiféle felszámitásnak helye nincs, kivéve a szállítás és posta költségét, de csomagolásért kilogrammonként 20 fillérről számítani nem lehet. Az alispánok és polgármesterek útján gondoskodott a földmivélsügyi miniszter, hogy a vadászközönség a sörétmennyiség szétosztásáról megfelelően értesítést nyerjen. Az elárulói vidéki cégek címeit az alispánoknál vagy polgármestereknél lehet meg tudni.

Tilos a kapuk nyitva hagyása. Tegnap éjjel a város belterületén katonai és polgári rendőrség által véghez vitt általános razzia alkalmával megállapítottam, hogy dacára a mindennap előfordult nagyobb lopásoknak, a közönség, illetve a háztulajdonosok egyrésze, a kaput még éjjel 10—11 órákor sem záratta be, más helyeken pedig oly felelőtlenül volt bezárva a kapu, hogy egyetlen nyomásra kinyitható volt. Eltekintve attól, hogy a kapu kellő módon bezárása magának a háztulajdonosnak elsőrendű érdeke. Figyelmeztetem a háztulajdonosokat és megbízottait, hogy mindazok ellen, akik házában kapuját a razzia záratlanul tanálta, a kihágási eljárást folyamatba tetetem és azok ellen, kik kapukat be nem záratták, minden esetben folyamatba tetetem a kihágási eljárást, mert a kapuk nyitva hagyása közbiztonsági szempontból különösen veszélyes.

Rendőr-Értelmezés

— 6 elemi vagy 2 középiskolai osztályt végzett, egészséges fiú elsőrendű iparospályára tanulól felvétetik. Jelentkezhetnek délelőtt 9 órától délután 5 óráig lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

LEGUJABB

Ujabb térnyeréseink Albániában.

Budapest, szept. 14. A vezérkar főnöke jelenti:

Az olasz harctéren a Monte Solarolótól keletre ellenséges előretöréseket visszautasítottunk. San Donna di Piave mellett olasz áthajózási kísérleteket megsejtsítettünk.

A nyugati harctéren a cs. és kir. csapatoknál nem volt különös harci tevékenység.

Albániában a Bojantól északra csapataink az ellenségtől néhány hevesen védelt helyet foglaltak el; az elfoglalt állásokban heves, páncélkocsik által támogatott ellentámadást vertünk vissza. Az olaszok rendetlenül vonulnak vissza. A Tomor hegységben legutóbb kiküzdött eredményeket újabb térnyerésekkel bővítettük ki.

Mi az oka a bőrhiánynak?

Bizonyára sokan felvetették már a kérdést: honnan van az, hogy noha a háboruban sokkal több marhat ölnék, mint békében, noha sokkal több lóbőrnek kell rendelkezésre állnia, mint különben, — mégis olyan érzékeny bőrhiány állott elő, hogy különösen lábbelire sem jut. Azonfelül, hogy a bőrhiány az összes hadviselő államokban tapasztalt jelenség, nálunk még hozzá oly kalamitássá fejlődött, amelyen az okok teljes felszámolása mellett mégis talán csak segíteni lehetne.

Az ellenséges államokban hivatalos megállapítások vallanak a cipőhiányról. Így a S. colo 1917 november 19-iki száma azt jelentette, hogy a kormány a bőrhiányra való tekintettel elhatározta, hogy cipőárakat bőrpótanyagokból készített, a talpukat hozzá bőrhulladékokból vagy fából.

A L'Homme Libre 1917 november 18-iki közleménye szerint Franciaországban nemzeti cipőipust vezettek be. A lap annak a reményének ad kifejezést, hogy sikerülni fog a papirtalpakat elkerülni. Egyidejűleg közli a Temps, hogy a fronton csak tisztek viselhetnek bőrlábszárvédőket, a legénység csak pótanyagokból készültöket.

A Daily News 1917 november 13-iki száma szerint a kormány angol hadi cipőgyártását rendelte el, amelynek talpán a hatóságilag megállapított ár jelzése mellett a „Haborus idők” jelzéssel kell ellátva lennie. Azonkívül a Nagybritanniába behozott összes bőrfajtát elfoglalták, a cipők és csizmak öszszeszeírását elrendelték.

De a semleges államokban is mutatkozik a bőrhiány. Így Danubában a Kristeligt Dagblad 1918 május 2-án száma szerint egy növény-

rostokból álló bőrpótanyagot próbálnak ki, mely vízhatatlanság tekintetében állítólag felette a természetes bőrnél. Ezt a terméket Vulkanbőrnek készülnék elnevezni.

Svájcban, amely számos bőrcserző gyár ellenére a cipőgyártás céljaira szolgáló bőrszükségletének körülbelül kétharmada tekintetében behozatalra szorult, a Berner Bund szerint már ez év elején bőrhiány miatt üzemmkorlátozásokat kellett foganatosítani.

Ami a saját viszonyainkat illeti e téren, ezek sokkal ismertebbek, semhogy bővebben ismertetni kellene.

A bőrhiány legfontosabb okaiként mindenekelőtt a behozatal lehetetlenségét kell megállapítanunk. A háboru előtt ugyanis nagy mennyiségű nyersbőrt hoztak be Ausztráliából hozzánk, amely ugyan feldolgozott állapotban részben ismét kivitelre került, de amelynek mégis csak fedeznie kellett szükségletünk hiányzó részét.

De más mozzanatoknak is egész sora okozta e balállapotokat. Így korábban juh- és kecskebőröket is feldolgoztak a tulajdonképpeni bőriparban, míg a háboru idején mellény- és bundabélésül használják e bőroket és így tulajdonképpeni rendeltetésüktől elvonják. További baj a rossz szállítási viszonyokban rejlett, amelyek miatt nyersbőrök gyakran hosszú ideig vagonokban heverték, s nem érkezhettek meg rendeltetési helyökre és ekképpen nem lehetett kirakni az árut.

Ily körülmények között természetes, hogy a cserzés nem tarthatott lépést a beérkező nyersanyagokkal. De a cserzés maga is sokféle hiányban szenved, amely körülmény szintén kihat a bőrhiányra.

A háboru előtti időkben nálunk a cserzéshez főképpen quebracot használtak, míg a mi tölgykivonatunkat csaknem egészében a nyugati államokba vittük ki. A blokád már most megfosztott minket a quebracotól, míg a tölgykivonat-készletek a jelenlegi szükséglethez képest tulcsékélyek és a chromcserzés nem használható cipőbőrre. Ugyanis a chromcserzéshez olyan nagymennyiségű só kell, hogy emiatt a bőr elveszti vízhatlanságát.

De egyenesen a háboruval összefüggő mozzanatok is közrehatnak a bőrhiányra. A bőr ugyanis gyártásra csak akkor értékesíthető, ha a marha levágásakor csak nagyon kevés vágás esik rajta; a tábori vágásoknál azonban erre alig vannak tekintettel és így az onnan kikerülő bőrök legtöbbszörre cipőgyártásra használhatatlan.

Végül tekintettel kell lenni arra, hogy az e termékekkel való gazdálkodásban bizonyos folytonosságot is meg kell óvni. A háboru első két évében azonban erre csak igen kevésé voltunk tekintettel. A hadi események sok tekintetben arra kényszerítettek, hogy a bőroket egyáltalán ne törődjünk és lóhullákat, anélkül, hogy bőroket lenyuzatnók, elföldeltessünk és így sok anyag ment veszendőbe, ami természetesen a gyárakat is lassankint megfosztotta a nyersanyagtól.

Mind e körülmények együttesen közrehatottak arra, hogy a bőrhiányt és ennek további következményeként a cipőhiányt idézzék elő. E bajok egynemelyikén bizonyára segíteni lehet majd, s akkor, ha felesleg nem is igen lesz, de a hiányt bizonyos fokig csökkentük, ami a közelgő teli idő szempontjából nagyfontosságú dolog volna.

A szerkesztésért felelős: A LAPKIADÓ.

Honlap-nyomda Debreczen, Darabos-u 7.

Nyilt-tér.

Évszázadok óta ismert.

MATTONI FÉLE
FLIESSHÜBLER

természetes égetés
SÁVANYUVIZ

A nagy egészség
segítő gyógyító lényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzenbad stb.
Kuraránál; mindig
könyvesen bevált.

„SIGORIN“
csoda gyors-ággal írja
a poloskát.

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
1 darab fecskendő 2 K. Kapható Deb-
reczenben: **Dénes Artur, Miha-**
lovits Jenő és Bárány Sándor
gyógyszertárban.
Magyarországi egyedárúsító:
Remény gyógyszertár Pécs.

Takarítónők felvétetnek.
A debreczeni honvéd csapatkórházhoz bizonyít-
ványokkal rendelkező, jól alkalmazható **taka-**
ritónők azonnal felfogadtatnak. A feltételek
a hivatalos órák alatt a fenti kórház irodájában
megtudhatók.

Lokomobilok
magánjáróvá
való átalakításához szállítjuk
az összes öntvényeket, tenge-
lyeket, talplemezeket stb. stb.
Lokomobilokat magánjáró gőz
gépekért becsereélünk. Bővebbet
Friedrich Testvérek
gépgyárában, **Temesvár.**

Zöldségtermelés
készült Welich István gazd. akad. tanár elő-
adásai alapján
mélyen leszállított árban
kapható
Aczél antiquariumában
Első Takarékpénztár-palota.

Jövőjét
megalapithatja

kellő szakismerettel bíró cirokseprű és kefe-
kötő **előmunkás**, aki egy gyárat önállóan
vezetni tudna. Ajánlatok „Csak szakember”
jelige alatt **Temesvár 9. sz. postahivatal Poste-**
restante kéretnek

Viszketegséget, sömört, rüht
a leggyorsabban elmulasztja a dr Flesch
féle eredeti, törvényesen védett
Skaboform — kenőcs.
Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig ere-
deti pecsétet dr Flesch-félcét kérjünk.
Próbátégely 3.— K, nagy tégely 5 K,
családi adag 12 K. Kapható a helybeli
gyógyszertárakban, vagy rendelhető di-
rekt a készítőnél: dr Flesch E. „Korona”
gyógyszertára, Győr. **Vételnél a „Ska-**
boform” védjegyre ügyeljünk!

Két nagyobb
3—4 szobás, modern kényelem-
mel berendezett, lakással bíró
szép ház
eladó
Vigkedvü Mihály-u. 49

Juhok!
Anyák, jerkék, kosok, báránysok **tenyész-**
tési és levágási (élelmezési) cé-
lokra bármely mennyiségben
igen előnyös feltételek mellett
kaphatók.
Érdeklődők forduljanak közvetlenül
Dorner Béla
m. kir. jószágfelügyelőhöz
Brassó, Kut-utca 31.

Földhaszonbérleti hirdetés.
Szabolcs vármegyében, Balkány község határában fekvő, Kis-
mogyorós nevű **570 kat. holdat tevő**
mezőgazdasági birtokomat
1919. évi április hó 25-től 6, esetleg 9 évre haszonbérbe adni kívánom.
A birtok Debreczenhez vasuton 1 órányira fekszik, vasuti állomása:
Kisaradvány, ettől a tanya 3 negyed óra.
A birtokon van 1 kat. hold szőlő, 40 kat. hold d. hányterme-
lési engedély. Bérlet-lakás a megfelelő gazdasági épületekkel. Bérbe-
vevő 120 magyar hold őszi vetést fog átvenni.
Érdeklődők a tulajdonostól
Véghess Gyuláné Budapest, Bajza-utca 6/A. sz. alatt
egyéb feltételeket meg tudhatják.

Meghívó.
A Klár Andor és Társa Szén és Mész-
kereskedelmi r.-t. az 1917. évre vonatkozó
rendes közgyűlését

Hunyadi-utca 17. sz. alatti irodahelyiségében
1. hó 22-én vasárnap délelőtt 10 órakor tartja
meg, amelyre a t. részvényesek ezennel meg-
hívatnak.

- Tárgysorozat:**
1. Igazgatósági jelentés.
  2. Felügyelő bizottsági jelentés.
  3. Az évi zárszámadások bemutatása.
  4. Jelentéstétel az alaptőke felemelésének
keresztülviteléről
  5. Határozat az évi nyereség hovafordi-
tása iránt.
  6. A felmentvények feletti határozat.
  7. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: A közgyűlésen résztvenni
óhajtó részvényesek tartoznak szavazati joguk
gyakorolhatása végett részvényeiket a társaság
pénztáránál a közgyűlés megnyitása előtt le-
tétbe helyezni.

Kelt Debreczen, 1918 szeptember 14-én.
Az Igazgatóság.

Perzsia, Breitschwanz, Sealskin
kabátok
Alaska, ezüst,
kék, fehér róka
boák
karmantyuk
nagy választékban
KEMÉNY SZÜCS
SZŐRMEÁRUHÁZÁBAN
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 6. SZ.
Árjegyzék ingyen. Telefon 62-76.
Vidéki rendelések postán is eszközöltetnek.

Munkás leányok
felvétetnek Honvéd-utca 16. sz.

Egy üvegezett ajtó
betéttel jutányos árban eladó. Cim a
kiadóban.

Szabászáti
tanfolyam.
Tisztelettel értesitem a hölgyközönsé-
get, hogy lakásomon **Faragó-utca 18.**
alatt folyó évi okt. hó 1-től
szabászáti és varrási
tanfolyamot
nyitok. A tanulni óhajtók **alapos kikép-**
zést nyernek mindenféle **női ruha,**
fehérmű, fiu- és gyermek-
ruhákból.
A tanulás ideje alatt **díjtanul**
varrhatnak.
Jelentkezést a mai naptól elfogadok.
Halászné Hüsi Eszter,
szabászáti tanítónő.

Makulatur papiros olcsón kap-
ható a kiadóhivatalban:
Darabos-utca 7. sz.